

Dragomir Milojević, predsednik Visokog kasacionog suda i Visokog saveta sudstva, za Danas

Haradinaj bi imao fer suđenje u Srbiji

Opšte je poznata činjenica da izvršna vlast po definiciji teži da druge dve grane vlasti potčini sebi. Čim govorimo o borbi za nezavisnost, mi priznajemo da smo slabiji od druge dve grane vlasti. Pomalo je dosadno i beskorisno ponavljati domaće i međunarodne dokumente koji garantuju sudsку nezavisnost. Po meni, u korenu svakog društvenog odnosa se načini čovek i od toga kakav je on zavisiće i kakav će biti sistem kojem pripada. Čovek je taj koji treba da se izbori za svoju nezavisnost. Važan aspekt nezavisnosti je obrazovanje i moralni razvoj. Obrazovan čovek misli za sebe, a moralno autonoman čovek je zavisan samo od svoje savesti. Sudska nezavisnost neće zavisiti od broja apstraktnih dokumenata, već od broja obrazovanih, moralno autonomnih stručnjaka na pozicijama sudija. Javljam individualne nezavisnosti jačemo i sudske nezavisnosti, kaže za Danas Dragomir Milojević, predsednik Vrhovnog kasacionog suda i predsednik Visokog saveta sudstva. Sa "prvim sudnjom" u zemlji razgovarali smo u njegovoj kancelariji na petom spratu zgrade Vrhovnog kasacionog suda u Nemanjinoj ulici o pritiscima kojima su sudije izložene i uticaju koji predstavnici izvršne vlasti imaju na njihove odluke. Za Milojevića je to u prvom redu pitanje filozofskog karaktera.

- Svi pričamo o uticaju izvršne vlasti na sudske, a konkretnih primera toga nema. Po zakonodavnim rešenjima, uticaja izvršne vlasti na sudske odluke ne bi trebalo da bude i nema ga. I pored toga svedoci smo da u medijima svakodnevno možemo da pročitamo da takvi uticaji postoje. Ali ponavljam, ne navode se konkretni primeri.

Evo konkretnog primera. Slučaj bivšeg sudije Višeg suda u Beogradu Vladimira Vučinića, koji je izasao u javnost sa tvrdnjom da je predsednik Višeg suda od njega zahteva da preinači odluku o vraćanju pasoša biznišmenu Miroslavu Mišoviću.

Finansijska (ne)zavisnost

Zbog čega se godinama unazad odlaže prebacivanje nadležnosti nad finansiranjem sudske vlasti sa Ministarstva pravde na Visoki savet sudske vlasti?

- Tačno je da se to godinama odlaže. Za sada je plan da prebacivanje nadležnosti bude izvršeno 1. januara 2018. godine, ali moje mišljenje je da će verovatno opet biti odlaganja. To predstavlja jedan vid uticaja na sudske vlasti. Trenutno se oko dva odsto republičkog budžeta izdvaja za sudske vlasti. Kada bi nam dodelili novac koji pravosudje donosi budžetu, mislim da bi mogli sami da se izdržavamo.

Neznani junaci pravosuđa

"Za nezavisno sudstvo od velikog značaja je i sudska administracija. Ona je i dalje pod patronatom Ministarstva pravde. Naši savetnici, koji su, kako ja volim da ih zovem, neznani junaci pravosuđa, obavljaju veoma odgovoran, naporan i visoko intelektualan posao. A svi oni se upodobljavaju sa običnim referentom iz bilo kog ministarstva. Dakle, oni su i dalje u sistemu uprave i pored specifičnosti posla kojim se bave. Vrhovni kasacioni sud je pokrenuo inicijativu da se oni izdvoje i da se nađu pod patronatom sudske vlasti. Imamo obećanje Ministarstva pravde da će se raditi na tom zakonu i nadamo se da će to biti rešeno kada se formira nova vlada", navodi Milojević.

- Institucionalna nezavisnost sudske vlasti je zakonski zagaranovana. Mi govorimo o individualnim slučajevima. Kada se pogleda da u Srbiji ima oko 2.700 sudija, individualni slučajevi su na nivou statističke greške. Ja ne kažem da nema nikakvog uticaja, ali konkretnog primera političkog uticaja nema. Kod slučaja sudije Vučinića, otvoreno je pitanje da li se tu radi o političkom ili nekakvom drugom uticaju. Ja bih to pre nazvao medijskim nego političkim pritiskom. A da li su mediji pod uticajem politike, to moraju sami novinari da kažu. Svi mediji su, i pre nego što je došlo do konflikta između sudije Vučinića i predsednika Višeg suda, danima pričali o njegovoj odluci da vrati pasoš. Medijska hajka je prestala tek kada sam ja rekao da je sudija Vučinić postupio po zakonu. Međutim, predsednik Višeg suda je protiv sudije Vučinića pokrenuo disciplinski postupak pred Visokim savetom sudske vlasti i VSS je doneo odluku kakvu je doneo. Trenutno je u ovom slučaju u toku spor pred Upravnim sudsom i iz tog razloga ne bih bliže komentarisao. Moram da poštujem odluku VSS-a, koja je doneta većinom glasova.

Sudija Vučinić je oglašen krivim za povredu discipline zbog toga što se direktno obratio medijima. Vi ste nedavno izjavili da sudije treba da se obrate javnosti u slučaju da se na njih vrši pritisak, pošto je javnost najbolja zaštita.

- Tačno je da sam to rekao, ali u ovom slučaju se nije radilo o političkom pritisku, već o odnosu između predsednika sudske vlasti i sudije. Ukoliko predsednik sudske vlasti nema pravo sudiji ništa da kaže, onda pogrešno shvatamo nezavisnost. Da li je politički pritisak na slobodu medija ako vaš urednik umesto Vas da naslov ovom intervjuju? Ne možemo sve smatrati političkim uticajem. Pojedine sudije Jedinstveni program rešavanja starih predmeta smatraju vidom pritiska. A upravo su predsednici

Foto: Dragan Antonić / FoNet

Bez sudova ne bi bilo otvaranja poglavlja 23

Sve glasnije mogu da se čuju kritike, prvenstveno iz civilnog sektora, da Srbija kasni u ispunjenju obaveza koje je preuzeila Akcionim planom u poglaviju 23. Koliko ste Vi zadovoljni brzinom ispunjenja preuzetih obaveza u oblasti pravosuđa i osnovnih prava?

- Poglavlje 23 se ne odnosi samo na sudske vlasti. Deo koji se odnosi na sudske vlasti se u potpunosti ispunjava u skladu sa Akcionim planom. Da sudske vlasti u poslednje dve godine nije radilo dobro, ne bi bilo ni otvaranja tog poglavlja.

da dobije pošteno suđenje? Da li bi Haradinaj mogao da ima fer suđenje?

- Odluka o ekstradiciji je politička odluka i ja je zbog toga ne bih previše komentarisao. Smatram da je neprimereno opravdanje da Haradinaj ne bi u Srbiji imao pravično suđenje. Naša suđenja su javna i brojni predstavnici međunarodnih organizacija koji su prisustvovali sudske vlasti nikada nisu imali ozbiljnijih prigovora na način vođenja postupka. Da li su zadovoljni odlukom ili ne, to je drugo pitanje, ali na samu vođenje postupka, poštovanje zakonskih odredbi, poštovanje ljudskih prava i svih evropskih standarda nisu imali zamerke. Slobodno mogu da kažem da su naša suđenja na mnogo višem nivou nego u mnogim drugim zemljama koje važe za demokratije na koje se mi ugledamo. Ja sam siguran da bi Haradinaj imao pošteno i fer suđenje.

Kako ste protumačili odluku Tužilaštva za organizovani kriminal koji je odbacio krivičnu prijavu koju ste Vi i nekoliko Vaših kolega podneli protiv prvog sastava VSS-a, u prvom redu Vaše prethodnice Nata Mesarović i bivše ministarke Malović zbog neustavne reforme pravosuđa iz 2009. godine?

- Mi nismo imali ništa lično protiv osoba protiv kojih smo podneli krivičnu prijavu. Mi smo samo hteli da se jednom račisti da li je tokom reforme bilo ili nije bilo propusta. Sve međunarodne organizacije, uključujući i domaću i stranu javnost, su reformu su ocenile kao katastrofalnu, jer se svodila na personalna rešenja. Mi smo podneli prijavu za najblaži oblik krivičnog dela i tužilaštvo je odbacio tu prijavu. Tužilaštvo je samostalno u svom odlučivanju i mi nemamo ništa protiv njihove odluke.

Vuk Jeremić